

Latarnia morska w Świnoujściu

Położenie geograficzne 53°55'N, 14°17,1'E. Radiolatarnia jest pierwszym, polskim – stałym obiektem nawigacyjnym, ukazującym się statkom zmierzającym od Cieśnin Duńskich i z Kanału Kilońskiego, do centralnej i wschodniej części Morza Bałtyckiego. Zanim zbudowano pierwszą latarnię morską w tym rejonie, rozpalano ogień na wzgórzu w pobliskim Chorzelinie (osada na północ od Warszawy). Świadkiem tych czasów, może być liczący około 520 lat „dąb latarników” o obwodzie pnia 525cm i średnicy korony około 34m. Pierwszą, drewnianą latarnię morską, zbudowano na głowicy falochronu w 1805r. Latarnia wyposażona została w lustro odbłaskowe. W 1828r., w tym samym miejscu wzniesiono latarnię o konstrukcji stalowej o wysokości 13m.

Obecna latarnia morska zbudowana została u nasady falochronu wschodniego, osłaniającego wejście do portu w Świnoujściu. Na głowicy tego falochronu usytuowany jest nautofon. Jest to największa (pod względem wysokości budowli) latarnia na Bałtyku i jedna z najwyższych w świecie. Jej budowa rozpoczęła w 1854r., została zakończona w 1857r. Wieża i połączony z nią budynek, zostały zbudowane z żółtej i czerwonej cegły klinkierowej.

Latarnia była w swej historii kilkakrotnie przebudowywana i remontowana. Od 2001r. w pomieszczeniach „północnych” budynku latarni oraz na zewnątrz budynku, jest udostępniana do zwiedzania „ekspozycja morska” z dziedziny techniki morskiej i latarnictwa. W 2004r. wykonano projekt adaptacji południowego skrzydła budynku latarni oraz podziemia, dla celów klubowo-hotelowych.

Latarnia posiada „klasyczną sylwetkę” z wieżą centralnie usytuowaną w stosunku do 3 – kondygnacyjnego budynku. Pomieszczenia techniczne i socjalne latarników, znajdują się w osobnym, niewielkim budynku od strony południowej. Wysokość

wieży wynosi 64,8m.n.p.t. (nad poziom terenu), wzniesienie światła 68m.n.p.m. (nad poziom morza). Oprócz anten związanych z radionawigacją (od 1958 r.), na wieży znajduje się przekaznik telefonii komórkowej. Źródłem światła jest żarówka o mocy 4,2kW. Jej moc zainstalowana, odpowiada zapotrzebowaniu mocy niewielkiego budynku jednorodzinnego. Rezerwowa żarówka umieszczona w dwupozycyjnym zmieniaczu, włącza się automatycznie po przepaleniu pierwszej. Podobnie jak we wszystkich pozostałych latarniach morskich, włączanie i wyłączenie światła w cyklu dobowym, reguluje fotokomórka. Układ optyczny stanowi cylindryczna katadioptryczna soczewka o wysokości 2,9m i średnicy 1,8m. Charakterystyka światła osiągnięta jest poprzez ruch 4 przysłon, obracających się wokół soczewki. Jest to jedyna polska latarnia o dwukolorowym świetle.

Sektor widzialności światła (od strony zalewu i morza); 0,29° – czerwone – 0,57° – białe – 280°. Nominalny zasięg światła wynosi 25M (46,3km) – białe i 9M (16,7km) – czerwone. Charakterystyka światła: białe i czerwone, przerywane, światło **włączone + przerwa = okres w sekundach: 4,0 s + 1,0 s = 5,0 s**

Ze względu na unikatowość sylwetki budowli, jej funkcję, zachowaną pierwotną bryłę i układ kompozycyjny elewacji wraz z detalem architektonicznym, latarnia morska w Świnoujściu została wpisana do rejestru zabytków ówczesnego województwa szczecińskiego pod numerem A-1346, zgodnie z decyzją Wojewody Szczecińskiego z dnia 26 VII 1997 r.

W roku 2007 latarnia obchodziła swoje 150. lecie.

Tekst: Ziemowit Sokolowski
Stowarzyszenie Miłośników Latarni Morskich

Na wybrzeżu polskim znajduje się piętnaście latarni morskich, a na terenie Wybrzeża Zachodniego siedem. Licząc w kolejności od Zachodu są to: Świnoujście, Kikut k/Wiseki, Niechorze, Kołobrzeg, Gąski, Darłowo, Jarosławiec. Wszystkimi czynnymi latarniami morskimi na polskim wybrzeżu (oprócz latarni w Kołobrzegu) zarządzają trzy urzędy morskie: w Szczecinie, Słupsku i Gdyni. W ich utrzymaniu i odrestaurowaniu jak również udostępnieniu do zwiedzania pomaga powstałe w 1996 roku przy Urzędzie Morskim w Szczecinie – **Stowarzyszenie Miłośników Latarni Morskich**.

Średnia odległość liczona w linii prostej (ortodroma) pomiędzy polskimi latarniami wynosi 15,3M (mil morskich) tj. 28,3km. Najmniejsza odległość pomiędzy poszczególnymi latarniami (Jastarnia – Hel) to 7,5M (13,9km), z kolei największy dystans jest pomiędzy latarniami Gdańsk Port Północny – Krynica Morska – 25,6M (47,4 km). Zasięgi światła polskich latarni, przy sprzyjających warunkach atmosferycznych wynoszą od 15M (27,7 km) do 26 M (48,2 km), średnio 20,1M (37,2 km).